

Alízabê II

Alízabê II (Elizabeth Alíkzândar Méeram: 21 Kôsoyáj 1926 - 8 urój 2022) yé Jîrgîj'íj Barúñabakuri Yáakuri aáñá dééñ kuriñj-lé nañ Dumbaaruña kerja'ñ toñkuri aáñá mít 6 Noyón, 1952 namañ dééñ wây'íj tin-lé ayé 2022. Yé bañha 32 dítinjaaríj'íj yáakuri kéká dééñ jaiñ'íj tin-lé, nañ deema 15 bañtibó kéká in tin-lé namañ dééñ wây'íj tin-lé. Dééñ kuriñjnduu ayéñá 70 na soga 214-si óónjá. Na yé dééñ kuriñ Biritânia'ñ kuriñá kurrâ-ii Biritânia'ñ kuriñ-lé, na nañ dog yáanya'ñ jagl'íj kuriñ kurrâ kúñjo-ii yáanya'ñ kuriñ'íj sime-lé.

Alízabê-sí Maípa-sí (Mayfair), Lóondon kañriñi na yé kwé waarkuños kéká Duyekin-lé kí dééñ yáa'ñkwé Yáaduyuk lia (Ábakuri Jôrj (George VI) na Yáakuri Alízabê, Yáakuri íya kwañ.) Yé gueud tón piá namás tuuña ná toñ kuriñ táárñjáñ arrá ráñjel míj dalñd'íj deer awkuño-lé. Kí taanñliñ ayé 1947 ye-sí namás Pílip (Philip Mountbattén) nyéñja, ál abbó ila kéká asá kwa nyét kalññjí míj Gírik (Greece) na Dinemârk. Na dienj jüssse ayéñá niin-si óónjá 73 namañ dééñ wây'íj tin-lé ayé 2021, na yieñ dogólá oñjal-si kañj: Khárles (Charles), Ánne (Anne), Ándiro (Andrew), na Édward (Edward).

Niin ál dééñ ábba way kí Nooyón 1952, Alízabê'sí ayéñá 25 kañj ál yé bañha osonaw'íj dítinjaaríj na bañha dumbaaruña yáakuri eña, Jîrgîj'íj Barúñabakuri, Kánada, Usturália, Niyuzlând, Árika Säid, Pagistân, na Sir lâñka, innâñ in ál Dumbaaruña'ñ tabu iñj. Alízabê'íj kuriñ'íj dûu áláñ yé kuriñebede'ñ kuri-ii. Kí tirijini'ñ jaññónáñ ál suññâ puttó jâñj gé. Inná Kojojoñájtin wagal soga tárráña kí Írlânda'ñ Ríñ ere, ál Jîrgîj'íj Barúñabakuri'ñ kurrôñjaní-ii, Árika'ñ bañha'ñ gorgôs'íj jáge'ñ, Na Jîrgîj'íj Barúñabakuri asá suúr rígíñá nyána namañ Yûrop Kwâñdaara-lé paago, na maraj dééñ kañj jellíñó Jîrgóná'ñ Yûrop áññ eña.

In-lé ál Alízabê-sí dírróna bülitñji kuldija'ñ bañha kila-lé asá ábakuri wagal yáakuri á kañjba, tñyiliñ'íj na jayyu'ñ áláñ kwa nyét-lé arí it péégél ál ìndélín délliñ. In ál kééñ dogólá'ñ jañgar eña, namañ dééñ kwé niw'íj wây ayé 1997 namañ dééñ arus waarkuño Diâna (Diana) bañu'ñ kuri-sí kurrô innieñi Jîrgîj'íj Barúñabakuri-lé asá írí kaññdñjí dééñ jaiñ'íj tin-lé nyét, in ál yé piá dééñ dítin n kééñ kurrô janíkwâ suññâ kañj. Alízabê yé Balmoral Kuriñ'íjtoñ-lé way Abérdeenshír (Aberdeenshire) ayé 2022-lé ayéñá 96 írí, namás dééñ kwé appâ kúñjo luduno Sárles III (Charles III).